



4 lutego 2026 r.

PETYCJA

w sprawie bezprawnej praktyki stosowania art. 135d Prawa lotniczego oraz narzucania nieuprawnionych obowiązków sprawozdawczych

Wnoszący:

Adresat:

Minister Infrastruktury
(do wiadomości: NIK / RPO)

Na podstawie art. 63 Konstytucji RP oraz ustawy o petycjach wnoszę niniejszą petycję w interesie publicznym.

Przedmiot petycji

Wnoszę o:

1. Zaprzestanie praktyki narzucania przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego (ULC) obowiązku korzystania z urzędowych formularzy oraz „sprawozdań z wykonywania zadań lotniczych” bez wyraźnej podstawy prawnej.
2. Podjęcie działań nadzorczych wobec Prezesa ULC w związku z naruszaniem zasady legalizmu (art. 7 Konstytucji RP).
3. Skreślenie art. 135d ustawy – Prawo lotnicze w obecnym kształcie.

Uzasadnienie

Trwa właśnie kolejna coroczna akcja Urzędu Lotnictwa Cywilnego polegająca na wymaganiu od użytkowników statków powietrznych składania formularzy pt. „Sprawozdania z wykonywania zadań lotniczych” za rok 2025 (termin składania do 31 stycznia 2026 r.), publikowanych m.in. pod adresem: <https://www.ulc.gov.pl/zarzadzanie-bezpieczenstwem/sprawozdania-z-wykonywania-zadan-lotniczych/formularze-sprawozdan-z-wykonywania-zadan-lotniczych-oraz-oceny-systemu-zarzadzania-bezpieczenstwem-za-2025-rok>

W ogłoszeniu ULC czytamy m.in.: „Sprawozdania należy sporządzać **wyłącznie na aktualnych formularzach** udostępnionych przez Urząd Lotnictwa Cywilnego”, „Nieaktualne lub archiwalne wzory formularzy nie będą przyjmowane”,

„Informujemy, że dla sprawozdań składanych za 2025 rok obowiązują **nowe, zaktualizowane wzory formularzy**”.

Sformułowania te oraz groźba odrzucenia sprawozdań złożonych w innej formie tworzą de facto **obowiązek korzystania z urzędowego wzoru**, mimo że art. 135d ustawy – Prawo lotnicze **nie upoważnia** Prezesa ULC ani Ministra Infrastruktury do ustanawiania takich wzorów, formatów ani dodatkowych wymogów formalnych.

Przepis art. 135d ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1431 ze zm.) brzmi: „*Użytkownicy statków powietrznych, które podlegają wpisowi do rejestru statków powietrznych, składają Prezesowi Urzędu w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku sprawozdania, za rok ubiegły, z wykonywania operacji lotniczych, z uwzględnieniem zaistniałych zdarzeń lotniczych, przyjętych zaleceń dotyczących bezpieczeństwa i podjętych działań profilaktycznych.*”

Prezes ULC uzurpuje sobie kompetencje legislacyjne, których nie ma nawet minister – to nie nadzór nad bezpieczeństwem, lecz samowolne stanowienie prawa wbrew zasadzie legalizmu z art. 7 Konstytucji RP.

Ustawa używa konsekwentnie pojęcia „**operacji lotniczych**”, a nie „**zadań lotniczych**”. Termin „zadania lotnicze” nie występuje w ustawie ani w rozporządzeniach wykonawczych – jest to pojęcie wprowadzone wyłącznie przez praktykę administracyjną ULC, bez podstawy prawnej. Użycie terminu „zadania lotnicze” zamiast ustawowego „operacje lotnicze” to nieprzypadkowy relikw totalitarnego systemu PRL, w którym państwo traktowało każdy lot obywatela jako zadanie do wykonania na jego zlecenie i corocznego rozliczenia się przed urzędem.

Przepis ten zobowiązuje jedynie do złożenia sprawozdania z wykonywania operacji lotniczych, z uwzględnieniem zdarzeń, zaleceń i działań naprawczych. Nie przewiduje natomiast:

- formularzy,
- określonego formatu (xls/xlsx),
- pojęcia „zadań lotniczych”,
- rozszerzonego zakresu danych,
- obowiązku korzystania z urzędowych wzorów pod rygorem odrzucenia.

Nie ma tu żadnej delegacji ustawowej nawet dla Ministra Infrastruktury do „doprecyzowania” czy poszerzania obowiązku z art. 135d, a tym bardziej dla Prezesa ULC, który samodzielnie przyznaje sobie takie kompetencje. Taka praktyka narusza art. 7 Konstytucji RP: organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.

Twierdzenie, że obowiązkowe korzystanie z urzędowego wzoru to jedynie „ułatwienie”, jest fikcją – prawdziwe ułatwienie nie grozi odrzuceniem sprawozdania i nie wymaga corocznej aktualizacji formularza wymyślonego przez urząd bez podstawy ustawowej.

Ponadto cele związane z raportowaniem zdarzeń lotniczych i analizą bezpieczeństwa są już realizowane w unijnym systemie ECCAIRS 2 (zobowiązującym na mocy rozporządzenia Parlamentu i Rady (UE) nr 376/2014),

który zapewnia standaryzację danych i przekazywanie ich na poziom europejski (EASA/EC). Coroczne formularze ULC:

- nie wnoszą nowych, istotnych informacji,
- dublują istniejące mechanizmy unijne,
- nie poprawiają poziomu bezpieczeństwa,
- generują jedynie zbędną biurokrację i koszty dla użytkowników (czas wypełniania, ryzyko odrzucenia sprawozdania).

Nie przedstawiono żadnego dowodu ani konkretnego przykładu, aby ULC wykorzystywał te dane do realnych działań poprawiających bezpieczeństwo lub funkcjonowanie lotnictwa cywilnego. Całość kosztów tej bezprawnej i redundantnej procedury – dziesiątki godzin pracy i strata czasu – ponoszą wyłącznie użytkownicy statków powietrznych (przedsiębiorcy i obywatele). Taka praktyka nie występuje nigdzie indziej w Europie – żaden inny urząd lotniczy nie nakłada na cywilnych użytkowników corocznych „sprawozdań z zadań lotniczych” w biurokratycznych formularzach bez wyraźnej podstawy ustawowej.

W praktyce mamy do czynienia z utrwalonym, corocznym działaniem administracyjnym, które nie znajduje oparcia w przepisach prawa.

Wnioski

W związku z powyższym wnoszę o:

- podjęcie działań nadzorczych wobec Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego,
- niezwłoczne zaprzestanie narzucania formularzy „zadań lotniczych” i obowiązku korzystania z urzędowych wzorów,
- ocenę zasadności dalszego obowiązywania art. 135d ustawy – Prawo lotnicze w obecnym brzmieniu.

Z poważaniem

[podpis elektroniczny]

Proszę o odpowiedź na moją skrzynkę e-puap. Nie wyrażam zgody na podstawie Ustawy o petycjach i Ustawie o dostępie do informacji publicznej na publikację, udostępnienia, powielenia i utrwalania danych i danej pojedynczej: imienia i nazwiska, loginu konta, adresu, adresu e-mailowego, miejscowości sporządzenia

